

ثروتمندان به میدان می‌آیند

از جام جهانی ۲۰۲۲ تا جام جهانی ۲۰۲۶، چهاره فوتبال عربستان با تغییرات زیادی روبه‌رو شد. عربستان به عنوان یکی از کشورهایی که در آسیا به عنوان یک مدعی همیشگی شناخته می‌شد، هیچ‌گاه نتوانسته بود در سطح جهانی نام خود را مطرح کند اما سرمایه‌عظیمی که از سوی دولت این کشور وارد بخش ورزش و سرگرمی شد، عربستان را در مدتی کوتاه از یک کشور ناشناخته برای هواداران فوتبال، تبدیل به یکی از کشورهای جذاب دنیا فوتبال کرد. هزینه‌های سرسام‌آور میلیاردها دلار برای جذب رونالدو، مانه، بنزما، نیمار و سایر ستارگان تراز اول فوتبال جهان در لیگ عربستان، لیگ فوتبال این کشور را در جهان محبوب‌تر کرد و این تغییر چهره، مقدمه‌ای برای میزبانی جام جهانی در سال ۲۰۳۴ بود. با این حال در این مدت که باشگاه‌های عربستانی خود را به برندهایی بزرگ در فوتبال جهان تبدیل کرده‌اند، تیم ملی این کشور شرایط چندان درخشانی نداشته و حتی حضور روبرتو مانچینی روی نیمکت تیم ملی نیز نتوانست تأثیر مؤثری روی تغییر عملکرد تیم ملی داشته باشد و حالا در آستانه جام جهانی و با یک تغییر دیگر در کادر فنی، عربستان برای اثبات این موضوع پا به جام جهانی می‌گذارد که سرمایه‌گذاری آنها، در فوتبال ملی نیز جواب داده است.

نحوه صعود چگونه بود؟

عربستان برای سومین صعود متوالی خود به جام جهانی کار راحتی نداشت. مرحله مقدماتی با حضور روبرتو مانچینی روی نیمکت آغاز شد اما پس از نتایج ضعیف تیم او در بازی‌های ابتدایی مرحله اصلی مقدماتی جام جهانی، هروزار مانچینی یکی بار دیگری نیمکت تیم ملی عربستان با گذشت. زار نتایج نسبتاً بهتری کسب کرد اما در نهایت تیمش پایین‌تر از زارین و استرالیا، در دره سوم قرار گرفت تا به مرحله پلی آف مقدماتی جام جهانی صعود کند. در مرحله پلی آف، عربستان بالاتر از عراق به دلیل تفاضل گل و اندونزی جا خوش کرد هر چند که این صعود، با جنجال‌های زیادی همراه بود؛ از جمله برگزاری بازی‌ها در خاک عربستان و استراحت پیش‌تری که این تیم نسبت به عراق در بازی سرنوشت‌ساز پایانی داشت. در نهایت، هرزه زار برای دومین دوره متوالی صعود عربستان به جام جهانی را رقم زد اما حواشی و نتایج ضعیف، باعث شد تا او در این جام سرمربی تیم ملی عربستان سعودی نباشد.

تنها ۲۰۰۰ مرد در ۳۰ سال

از بین کشورهای حوزه خلیج فارس، عربستان بهترین آمار را در صعود به جام جهانی دارد و به جز جام‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۴ در ۷ دوره از ۹ دوره اخیر جام جهانی حاضر بوده است. نخستین حضور آنها در جام جهانی ۱۹۹۴ آمریکا، با صعود به مرحله حذفی همراه بود و از آن زمان تاکنون، عربستان نتوانسته حضور در مرحله حذفی جام جهانی را تجربه کند. در ۳۰ سال اخیر عربستان تنها دو بار موفق به کسب پیروزی در جام جهانی شده است. ابتدا در آخرین بازی مرحله گروهی جام جهانی ۲۰۱۸ مقابل مصر در یک دیدار تشریفاتی که هیچ‌کدام از دو تیم شانس صعود در آن بازی را نداشتند و پس از آن، یک پیروزی بزرگ و تاریخی مقابل آرژانتین در نخستین بازی جام جهانی ۲۰۲۲؛ برابر تیمی که در نهایت جام را در قطر با لای برسرید. این برد می‌توانست مقدمه‌ای برای یک جام رؤیایی و خاطره‌انگیز باشد اما شکست مقابل لهستان و مکزیک در دو بازی بعدی، کار عربستان زار را یکسره کرد.

مدل بازی عربستان چگونه خواهد بود؟

عربستان تاکنون زیر نظر دونیس بازی نکرده و پیش‌بینی سبک بازی این تیم زیر نظر سرمربی یونانی کار دشوار خواهد بود و ماهیچ چیز از آنچه قرار است در جام جهانی ۲۰۲۶ از عربستان به‌بینیم نمی‌دانیم. در دوران زار اما این تیم با سیستم ۴-۳-۳ پا به میدان می‌گذاشت و تمرکز اصلی آنها در زمین حفظ استحکام دفاعی بود. هر دو هافبک میانی این تیم در زمین جلوی مدافعین قرار می‌گرفتند و سعی داشتند تا به خوبی فضاهای میانه زمین را پوشش دهند و استراتژی تهاجمی این تیم، بر پایه قدرت و تکنیک وینگرها به ویژه سالم الیاسری بنا شده بود. همچنین مدل خلق موقعیت این تیم بیشتر از اینکه بر پایه بازیسازی و گردش توپ در عقب زمین باشد، بر پایه انتقال مستقیم توپ در سریع‌ترین زمان ممکن بود.

اولین میزبان تنهای جام ۴۸ تیمی

در ادامه برنامه‌های عربستان برای تغییر چهره این کشور در جهان، این کشور در سال ۲۰۳۴ و با ۱۲ ورزشگاه که بخش بزرگی از آنها اکنون وجود خارجی ندارند، نخستین کشوری خواهد بود که به تنهایی یک جام جهانی با حضور ۴۸ تیم را میزبانی خواهد کرد و برای سومین بار جام جهانی در قاره آسیا برگزار خواهد شد. تاکنون تیم‌های رده‌های پایه عربستان برای چشم‌انداز آینده فوتبال این کشور، موفقیت‌های نسبتاً خوبی کسب کرده‌اند اما جام جهانی ۲۰۲۶، آزمون مهمی برای فوتبال ملی کشوری خواهد بود که می‌خواهد تا ۸ سال دیگر خود را به عنوان یک مدعی جهانی مطرح کند.

Group H

عربستان سعودی

هفتمین حضور در جام جهانی

سرمربی: جورجیوس دونیس (یونان)

کاپیتان: سالم الدوسری

بهترین عملکرد: صعود به یک هشتم نهایی (۱۹۹۴)

رتبه در رده‌بندی فیفا: ۶۱

ستارگان: سالم الدوسری (الهلال)، سعود عبدالحمید (النصر) و فراس البریکان (الاهلی)

برنامه بازی‌ها:
سه شنبه ۲۶ خرداد: عربستان - اروگوئه ۱:۰
یکشنبه ۳۱ خرداد: اسپانیا - عربستان ۱۹:۰
شنبه ۶ تیر: کپ‌پورد - عربستان ۲:۰

معرفی تیم‌های حاضر در جام جهانی

فوتبال عربستان؛ میان سنت، ثروت و جاه‌طلبی

رؤیاسازی شاهین‌های سبز

فرخ حسایی / فوتبال در عربستان سعودی دیگر تنها یک ورزش محبوب نیست بلکه به بخشی از هویت ملی و پروژه بزرگ تحول این کشور تبدیل شده است. کشوری که زمانی بیشتر با نفت و اقتصاد انرژی شناخته می‌شد، حالا با سرمایه‌گذاری گسترده در فوتبال، میزبانی رویدادهای جهانی و جذب ستاره‌های بزرگ، به یکی از مهم‌ترین بازیگران جدید دنیای ورزش تبدیل شده است. تیم ملی عربستان، مشهور به «شاهین‌های سبز»، در قلب این تحول قرار دارد؛ تیمی که هم تاریخ پرافتخاری در آسیا دارد و هم رؤیای درخشش در سطح جهانی را دنبال می‌کند.

اتحاد جده در سال ۱۹۲۷ به عنوان نخستین باشگاه رسمی کشور تأسیس شد. پس از آن، باشگاه‌هایی مانند الهلال، النصر، الاهلی، الاتفاق و الشباب شکل گرفتند و پایه‌های فوتبال حرفه‌ای عربستان را بنا کردند. در سال ۱۹۵۶ فدراسیون فوتبال عربستان تأسیس شد و این کشور به عضویت فیفا درآمد. یک سال بعد نیز تیم ملی نخستین بازی رسمی خود را برابر لبنان برگزار کرد. در آن دوران فوتبال هنوز ساختاری منطقه‌ای داشت، اما به تدریج با توسعه زیرساخت‌ها و افزایش محبوبیت، لیگ سراسری عربستان شکل گرفت و فوتبال به مهم‌ترین ورزش کشور تبدیل شد.

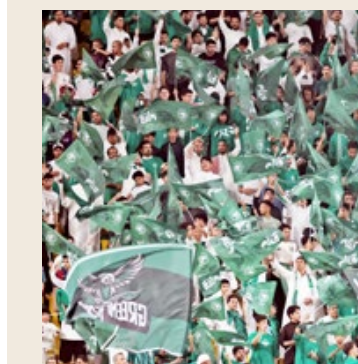
نخستین حضور خود در جام ملت‌های آسیا در سال ۱۹۸۴ قهرمان شد و سپس در سال‌های ۱۹۸۸ و ۱۹۹۶ نیز جام را بالای سر برد. «شاهین‌های سبز» در مجموع شش بار به فینال جام ملت‌های آسیا رسیده‌اند؛ آماري که جایگاه ویژه آنها را در قاره تثبیت می‌کند. ستاره‌هایی مانند ماجد عبدالله، سامی الجابر، سعید العویبان و محمد الدعب نقش مهمی در دوران طلایی فوتبال عربستان داشتند. محمد الدعب با ۱۷۳ بازی ملی رکورددار حضور در تیم ملی است و ماجد عبدالله با ۷۲ گل بهترین گلزن تاریخ این کشور به شمار می‌رود.

جام جهانی ۱۹۹۴؛ نقطه عطف تاریخی
بزرگ‌ترین لحظه تاریخ فوتبال عربستان بدون تردید جام جهانی ۱۹۹۴ آمریکا بود. تیمی که با هدایت خورخه سولاری آرژانتینی

کشور تبدیل شد. تیم ملی عربستان به اوایل قرن بیستم بازمی‌گردد. نخستین نشانه‌های این ورزش در سال ۱۹۰۲ ثبت شد و در ادامه باشگاه

تولد قدرتی تازه در آسیا
عربستان خیلی زود به یکی از قدرت‌های بزرگ فوتبال آسیا بدل شد. این تیم در

کشور تبدیل شد. تیم ملی عربستان به اوایل قرن بیستم بازمی‌گردد. نخستین نشانه‌های این ورزش در سال ۱۹۰۲ ثبت شد و در ادامه باشگاه

خاندان سعود) و هنر صخره‌ای «حائل» که در یونسکو ثبت شده، اکنون به قطب‌های گردشگری تبدیل شده‌اند. در هنر مدرن نیز، بیبال ریاض (که دوسالانه آن برگزار می‌کند) و «مرکز ملک عبدالعزیز برای فرهنگ جهانی» (ایثرا)، تلاش می‌کنند هنرمندان سعودی را به جهان معرفی کنند. نام‌هایی مانند «احمد ماطر» (عکاس و هنرمند ویدیو) و «فهد النایف» (نقاش فوتوگرافیک) در حراج‌های بین‌المللی دیده می‌شوند.

فوتبال؛ آینه تمام‌نمای جاه‌طلبی

تیم ملی عربستان در جام جهانی ۲۰۲۲ با غلبه بر آرژانتین (۱-۲) بزرگ‌ترین شگفتی تاریخ جام‌های جهانی را رقم زد. آن شب، تمام ریاض سبزپوش شد و مردم در خیابان‌ها شادی کردند. این برد فقط یک اتفاق ورزشی نبود؛ پیام روشنی به جهان بود که عربستان دیگر آن کشور دورافتاده و محافظه‌کار قدیم نیست. لیگ حرفه‌ای عربستان با جذب سوپرستارها و سرمایه‌گذاری روی آکادمی‌ها، قصد دارد ظرف پنج سال به یکی از پنج لیگ برتر جهان تبدیل شود. دغدغه بعد که بازی عربستان را تماشا کردید، فقط به دنبال تکنیک و تاکتیک نباشید. با هر حمله، داستان کشوری را تماشا می‌کنید که از دل صحرا و سنت، به سمت آسمان خراسان‌ها و فناوری پر می‌کشد؛ با هر گل، بغض یک نسل را می‌بینید که سال‌ها در حاشیه بود و حالا می‌خواهد مرکز جهان باشد. عربستان یعنی یادآوری این حقیقت که شاید هیچ چیز به اندازه یک پیروزی فوتبال، نتواند «امکان یک رویا» را برای صدها میلیون انسان در منطقه فریاد بزند.

همان پیروزی کافی بود تا نگاه جهان دوباره به فوتبال این کشور جلب شود.

لیگ حرفه‌ای و انقلاب ستاره‌ها

تحول بزرگ فوتبال عربستان فقط محدود به تیم ملی نیست. لیگ حرفه‌ای این کشور در سال‌های اخیر با سرمایه‌گذاری عظیم صندوق سرمایه‌گذاری عمومی عربستان وارد مرحله‌ای تازه شده است. حضور فوق‌ستاره‌هایی مانند کریستیانو رونالدو، کریزم بنزما و بسیاری دیگر، توجه جهانی را به لیگ عربستان جلب کرد.

برخلاف تصور رایج در اروپا، فوتبال عربستان تنها به ستاره‌های با به سن گذاشته محدود نمی‌شود. ورزشگاه‌های پرشور، رقابت شدید میان باشگاه‌ها و فرهنگ فوتبالی پرهیجان، تصویری متفاوت از این لیگ ارائه داده است. در شهرهایی مانند ریاض و جده، فوتبال بخشی جدایی‌ناپذیر از زندگی روزمره مردم به شمار می‌رود و رکورد بیش از دو و نیم میلیون تماشاگر در فصل ۲۰۲۵-۲۰۲۴ نشان‌دهنده رشد سریع محبوبیت لیگ است.

فوتبال در خدمت «چشم‌انداز ۲۰۳۰»

فوتبال امروز یکی از ستون‌های اصلی پروژه «چشم‌انداز ۲۰۳۰» عربستان است؛ برنامه‌ای که هدف آن کاهش وابستگی اقتصادی کشور به نفت و تبدیل عربستان به یک قدرت جهانی در حوزه‌های مختلف است. خصوصی‌سازی باشگاه‌ها، میزبانی رقابت‌های بین‌المللی و سرمایه‌گذاری میلیاردها دلار در ورزش بخشی از همین برنامه محسوب می‌شود.

عربستان اکنون خود را برای میزبانی جام ملت‌های آسیا ۲۰۲۷ و جام جهانی ۲۰۳۴ آماده می‌کند؛ رویدادهایی که می‌توانند جایگاه این کشور را در فوتبال جهان بیش از پیش تثبیت کنند. شاهین‌های سبز حالا دیگر فقط یک تیم آسیایی نیستند، آنها نماد جاه‌طلبی کشوری هستند که می‌خواهد در مرکز نقشه جدید فوتبال جهان قرار بگیرد.

دونیس، انتخاب بحث‌برانگیز سعودی‌ها

همه انتظار داشتند که تیم ملی عربستان با هرزه زار در جام جهانی شرکت کند اما شرایط در فاصله دو ماه تا آغاز رقابت‌ها به شکل غیرمنتظره‌ای تغییر کرد. البته که ناکامی در جام ملت‌های عرب فیفا و عدم صعود مستقیم به جام جهانی نیز در این تصمیم اثر داشت اما بنا بر گزارش‌ها، حواشی پشت پرده و اختلافات بین زار و فدراسیون فوتبال عربستان باعث شد تا این سرمربی فرانسوی در آستانه سومین حضور متوالی در جام جهانی، از کار برکنار شود. شکست مقابل مصر و عربستان در بازی‌های تدارکاتی ماه فروردین، آخرین ضربه را به حرفه زار در تیم ملی عربستان زد و در نهایت او جایش را به جورجیوس دونیس بازیکن سابق تیم ملی یونان داد.

سرمربی‌ای که برای نخستین بار حضور روی نیمکت یک تیم ملی را تجربه می‌کند و در عربستان، با هدایت تیم‌های الهلال، الوحدة، الفتح و الخلیج شناخته می‌شود. او در کارنامه خود، سابقه قهرمانی در لیگ و جام حذفی قیبرس، جام ولیعهد عربستان و سوپر جام عربستان را دارد و کارنامه‌اش به اندازه زار پربار نیست. اما شناخت او از فوتبال عربستان باعث شد تا فدراسیون فوتبال این کشور روی او در فاصله زمانی کوتاه تا جام جهانی ریسک کند.

سالم، همچنان مرد اول عربستان

همچنان در ۳۴ سالگی وینگر با تجربه الهلال و تیم ملی عربستان مهم‌ترین بازیکن تیم ملی فوتبال این کشور محسوب می‌شود. کاپیتان عربستانی‌ها که در سال ۲۰۲۵ جایزه بهترین بازیکن سال آسیا را کسب کرد و اخیراً میهمان ویژه مراسم قرعه‌کشی جام ملت‌های آسیا ۲۰۲۷ بود که در همین کشور برگزار می‌شود، در دوره قبلی جام جهانی با یک ضربه دیدنی گل پیروزی بخش تیمش برابر آرژانتین را وارد دروازه امیلیانو مارتینز کرد و این بار می‌خواهد با درخشش خود، نخستین صعود عربستان به مرحله حذفی از سال ۱۹۹۴ را رقم بزند. سالم در فصلی که گذشت، ۸ گل و ۸ پاس گل را برای الهلال ثبت کرد و انتظار می‌رود در ترکیب اصلی دونیس نقش محوری داشته باشد.

